

10. Класифікація кваліфікацій EQF в системі освіти України

В процесі підготовки до консультацій в Україні було проведено порівняння Європейської рамки кваліфікацій та української системи освіти. Результати аналізу наведені в таблиці нижче. Для проведення аналізу були використані наступні нормативно-правові акти:

- Закон України «Про освіту» (1991)
- Закон України «Про загальну середню освіту» (1999)
- Закон України «Про вищу освіту» (2002)
- Закон України «Про професійно-технічну освіту» (1998)
- Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" (1991)
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку і зразків документів про освіту та вчені звання в Україні» (17.12.1993)
- Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання розроблення Національної рамки кваліфікацій» (27.08.2010)

Таб. 6. Порівняння Європейської рамки кваліфікацій для навчання протягом життя з українською системою освіти

Європейські дескриптори рівнів			Українські дескриптори рівнів			Українські документи про навчання	Рівні EQF
Знання	Уміння	Компетентність	Знання	Уміння	Компетентність		
Базові загальні знання	Базові вміння, необхідні для виконання простих завдань	Робота або навчання під прямим керуванням в структурному контексті	Елементарні знання загальноосвітнього характеру Розуміння найпростіших понять про себе і навколишній світ	Виконання простих стандартних завдань за визначеними правилами з використанням простих інструментів Діяльність у типових ситуаціях	Виконання соціальної ролі школяра, готовність до успішного навчання на наступному рівні	Атестат про повну загальну середню освіту.	1

<p>Базові фактичні знання в певній області роботи або навчання. Здатність приймати участь у постановці цілей навчання, а також планування послідовності дій</p>	<p>Базові практичні та ментальні здібності, необхідні для використання релевантної інформації в виконанні завдань та вирішенні типових проблем з використанням простих правил та інструментів</p>	<p>Навчання та робота під керівництвом з певною самостійністю</p>	<p>Базові знання, здобуті у процесі навчання та/або трудової діяльності</p> <p>Розуміння основних (загальних) процесів, що відбуваються в освітній та професійній діяльності</p>	<p>Виконання типових нескладних завдань у стандартних ситуаціях із застосуванням простих правил та інструментів</p> <p>Оцінювання результатів виконання завдань відповідно до установлених критеріїв</p>	<p>Виконання простих завдань з використанням інструментів та механізмів</p>	<p>Диплом кваліфікованого робітника</p>	<p>2</p>
<p>Знання фактів, принципів, процесів та загальних теорій в сфері праці або навчання</p>	<p>Діапазон когнітивних та практичних вмій, необхідних для вирішення проблем і завдань шляхом вибору та застосування базових методів, інструментів, матеріалів та інформації</p>	<p>Взяття відповідальності за завершення завдань в роботі або навчанні. Здатність адаптувати власну поведінку до обставин в процесі вирішення задач</p>	<p>Загальні систематизовані знання в сфері освіти та/або професійної діяльності</p> <p>Розуміння основних (загальних) принципів, процесів і понять у сфері освіти та/або професійної діяльності</p>	<p>Виконання типових завдань у різних ситуаціях із змінною складністю шляхом вибору і застосування основних методів, інструментів, матеріалів та інформації</p> <p>Оцінювання результатів виконання завдань відповідно до</p>	<p>Виконання робіт середньої кваліфікації, які потребують розуміння, здатності адаптуватися до технологічних нововведень</p>	<p>Диплом молодшого спеціаліста.</p>	<p>3</p>

				критеріїв які, в основному, заздалегідь обумовлені			
Фактичні та теоретичні знання в широкому контексті в області роботи або навчання	Спектр когнітивних та практичних вмінь, необхідних для генерації рішень конкретних проблем в області роботи або навчання	Самостійність та практика самоуправління в контексті ситуацій, що зазвичай є передбачуваними, але можуть змінюватися. Керування звичною роботою інших, здатність взяти відповідальність за оцінку та покращення діяльності в сфері навчання або роботи	Спеціалізовані фактологічні й теоретичні знання в сфері освіти та/або професійної діяльності Розуміння принципів, процесів і загальних понять у сфері освіти та/або професійної діяльності	Виконання різних складних завдань, які передбачають здійснення аналізу й прийняття рішень, у ситуаціях, що змінюються, в тому числі в нестандартних ситуаціях Планування власної роботи, розподіл ресурсів; організація, контроль, оцінювання та корегування роботи інших	Виконання робіт високої кваліфікації, що вимагають розуміння всіх етапів виробничого процесу, матеріалів і засобів, що використовуються, а також природи і призначення кінцевого продукту	Диплом бакалавра	4
Широкі спеціалізовані фактичні та теоретичні знання в певній сфері роботи або навчання, усвідомлення меж цих знань	Широкий спектр когнітивних та практичних навиків, необхідних для здатності знаходити нестандартні творчі рішення	Практика управління та керування навчальною або робочою діяльністю, в якій можливі непередбачувані зміни.	Широкі спеціалізовані фактологічні і теоретичні знання в галузі навчання та/або професійної	Виконання спеціалізованих складних завдань, які передбачають прийняття нестандартних	Готовність до професійної діяльності на операціональному рівні. Виконання, головним	Диплом спеціаліста.	5

	абстрактних проблем	Оцінка та розвиток власної та загальної продуктивності	діяльності, розуміння (усвідомлення) рівня цих знань	рішень Уміння планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати свою роботу та інших осіб, враховуючи альтернативні напрями діяльності та взаємодію із суміжними сферами	чином, технічних завдан		
Продвинуті знання в області навчання або роботи, що включають критичне сприйняття інформації	Продвинуті навички, демонстрація майстерності та інноваційності, необхідних для вирішення складних та непередбачуваних проблем в спеціалізованій області роботи або навчання	Управління складною технічною професійною діяльністю або проектами, здатність брати відповідальність за управління особистим професійним розвитком та прогресом групи	Спеціалізовані передові знання і розуміння в галузі навчання та/або професійної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності Критичне осмислення	Вирішення комплексних проблем в нестандартних ситуаціях в спеціалізованих сферах професійної діяльності і навчання, яке передбачає вибір методів та інструментальних засобів Коригування складових професійної діяльності	Готовність до інноваційного рівня професійної діяльності (проектування систем і технологій). Здійснення наукових досліджень для вирішення нових і складних проблем. Збільшення існуючого фонду знань з урахуванням	Диплом магістра.	6

			основних проблем у галузі навчання (за напрямом підготовки) та/або професійної діяльності, та у суміжних предметних областях		можливих соціальних, економічних і культурних наслідків. Розвиток професійно важливих якостей команди та стратегії її діяльності		
Глибокі спеціальні знання (деякі з них є надновими та надактуальними в визначеній галузі навчання або роботи), що є основою для оригінального мислення та дослідницької діяльності	Спеціальні навички вирішення задач, необхідні для інновацій та розвитку нових та процесів, а також для інтеграції знань з різних галузей	Управління та трансформація складних процесів навчання або роботи, що є непередбачуваними і вимагають нових стратегічних підходів. Здатність брати відповідальність за розвиток професійної діяльності, а також за аналіз стратегічної продуктивності команди.	Системні новітні знання в одній або декількох суміжних областях у рамках науково-дослідної та/або професійної діяльності, здобуті на основі особистого дослідження	Інноваційне розв'язання соціально значущих науково-дослідних проблем в галузі професійної діяльності	Готовність до науково дослідного рівня професійної діяльності. Збільшення існуючого фонду знань на основі лідерства, інноваційності і незалежності з урахуванням можливих соціальних, економічних і культурних наслідків	Атестат доцента.	7
Найширші знання в області роботи або навчання, а також певні глибокі знання в	Найбільш передові та спеціалізовані вміння, необхідні для вирішення	Здатність продемонструвати істотну владу, автономію, інноваційність,	Системні новітні міждисциплінарні знання,	Інноваційне розв'язання масштабних соціально-	Готовність до дослідницько - інноваційного рівня	Атестат професора.	8

суміжних областях	критичних задач в дослідженні та/або інновації, для розширення та перегляду існуючих знань та професійної практики	науковість, професійну цілісність для розвитку нових ідей та процесів в визначеній галузі, проведення самостійних досліджень	здобуті на основі особистого дослідження, які зумовили відкриття нового напрямку фундаментальн их або прикладних досліджень, значно вплинули на соціально- культурний розвиток	значущих науково- дослідних проблем в галузі професійної діяльності на основі фундаментальн их підходів та перспективного прогнозування	професійної діяльності. Отримання об'єктивно нових результатів, що спрямовані на розвиток і соціально культурне удосконалення суспільства		
----------------------	---	--	---	--	--	--	--